

Posudek vedoucího na diplomovou práci:

Robert Smutný

Kritika populární hudby v úvahách Rogera Scrutona

Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra estetiky, 2022, 67 s.

Předložená diplomová práce Roberta Smutného se ve třech hlavních kapitolách pokouší rozkrýt hlavní východiska kritiky populární hudby v textech anglického filozofa a estetika Rogera Scrutona. Důležité je hned říct, že Smutný pracuje se Scrutonovými texty, které mají několik úrovní v tom smyslu, že se pohybují od syntetických prací typu jeho „Hudební estetiky“ až po esejistické texty. Souhlasím se Smutným v jeho hodnocení Scrutona jako autora, který si v podstatě již na začátku své kariéry filozofa vybudoval velmi originální filozofický systém, který mu umožňoval osobitý kritický přístup k hodnocení třeba i takové problematiky, jakou je populární hudba.

Smutný z tohoto důvodu správně první dvě kapitoly věnuje rozkrutí Scrutonova uvažování o kultuře a obecně o hudbě, protože bez odhalení tohoto pozadí by nemohl adekvátně ve třetí kapitole vyložit Scrutonovu kritiku populární kultury a hudby. Za velmi přínosné ve způsobu vypracování diplomové práce pokládám i to, že Smutný velmi pečlivě dokládá Scrutonovy „inspirace“ v textech celé řady autorů. A současně si připravuje půdu pro vlastní kritiku některých Scrutonových názorů pozorným čtením jeho kritiků. To se pozitivně v práci projevuje například u klíčového tématu: Scrutonova argumentace při pojetí zvuku jako sekundárního objektu, a tónů a hudby jako terciárního objektu, při níž se opírá při výkladu podstaty hudebního zážitku o distinkci mezi akusmatickou a akustickou zkušeností se zvuky a tóny. Smutný prezentuje, jak Scrutonovo jednoznačné ocenění akusmatické zkušenosti pro hudbu vyvolalo kritickou reakci některých autorů. Tyto pasáže v diplomové práci jsou zásadní, protože právě o tuto distinkci se Scruton opírá v rámci své kritiky populární hudby. Koncepce akusmatické zkušenosti totiž podle Scrutona dokáže objasnit důležitost oddělení zvuku od jeho příčiny, tedy kritického bodu, od něhož se odvíjí Scrutonovo odlišování hudby jako umění od populární hudby. Smutného práce také správně ukazuje na Scrutonův koncept hudebního pohybu, který se ve smyslu „imaginárního“ pohybu v umělecké hudbě realizuje ve třech oblastech: melodii, harmonii a rytmu. Tento koncept také hraje zásadní roli ve Scrutonově kritice populární hudby, protože právě výtvoř hudební popkultury tento imaginární hudební pohyb postrádají. Tedy tento specifický hudební pohyb, který se v hudebním zážitku má propojit s podstatnými rysy lidského života.

Zejména ve třetí kapitole se diplomová práce nejvíce věnuje také zřejmě nejproblematictější stránce Scrutonova kritického postoje vůči populární hudbě, která je založena na morální kritice, to znamená na názoru, že hudba je nositelem morálních hodnot, které hudební popkultura nejenomže

neposkytuje, ale víceméně ji lze z tohoto hlediska chápat jako škodlivou. Celek diplomové práce lze chápat jako velmi podnětný a zdařilý pokus kriticky představit Scrutonovy úvahy na pozadí jeho inspiračních zdrojů a názorů jeho oponentů na distinkci mezi hudbou jako uměním a hudbou jako produktem, který je určen pro nové „masové“ publikum, které již není schopné soustředěného „akusmatického“ poslechu, ale naopak vyžaduje „akustický“ účín této produkce. A pro Scrutona toto setrvávání pouze na akustické straně zacházení se zvuky již nemá co dělat s podstatou hudby jako uměním.

Předloženou diplomovou práci Roberta Smutného doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 28. 1. 2022

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Roman Dykast', with a stylized, flowing script.

doc. PhDr. Roman Dykast, CSc.